

Міністерство охорони здоров'я України
Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського
Асоціація сімейної медицини Тернопільщини

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Навчально-методичний посібник

(за редакцією проф. Л.С. Бабінець)

Львів

Видавництво «Магнолія 2006»
Видавець Марченко Т.В.

2022

УДК 616.1/4 (075.6)

А 43

Рецензенти:

Сидорчук Л.П. – доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри сімейної медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України

Гребеник М.В. – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри терапії та сімейної медицини ФПДО Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України.

*Рекомендовано до видання вченою радою
Тернопільського національного медичного університету
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України
(протокол №6 від 25 червня 2022 року)*

А 43 **Актуальні питання загальнолікарської практики в умовах невизначеності:** Навч.-метод. посіб. / за ред. проф. Л.С. Бабінець. – Львів : «Магнолія 2006»; Видавець Марченко Т.В., 2022.- 780 с.

ISBN 978-617-574-236-5

ISBN 978-617-7937-70-7

Навчально-методичний посібник «**Актуальні питання загальнолікарської практики в умовах невизначеності**» «живим», тобто таким, що містить інформацію, яка є проміжним підсумком клінічного і наукового досвіду медичної практики у військовий час, боротьби з коронавірусною хворобою, а також таким, що змінюється на марші, а значить, буде мати продовження. Посібник слугуватиме оптимізації системи охорони здоров'я у галузі загальної практики, підготовки якісних високопрофесійних фахівців, які повинні ефективно працювати в умовах невизначеності - в умовах воєнних подій, пандемії коронавірусної інфекції, а також при вирішенні інших нагальних запитів медичної практики.

Автори сподіваються, що запропоновані ними алгоритми ведення пацієнтів згідно із сучасними вітчизняними та міжнародними рекомендаціями будуть цінними для практичної медицини.

Матеріали, викладені у навчально-методичному посібнику, можуть бути цінними для широкого кола фахівців-практиків у галузі медицини – студентів старших курсів медичних вузів, лікарів-інтернів за фахом, лікарів загальної практики-сімейних лікарів, дільничних терапевтів і педіатрів, лікарів-спеціалістів, які дотичні до співпраці з ПМД, а також для викладачів і науковців у цих галузях, які об'єднані спільною метою – надання високопрофесійної, доступної та якісної медичної допомоги громадянам України в умовах невизначеності, які ми переживаємо в Україні.

УДК 616.1/4 (075.6)

Відтворення цієї книги чи якоїсь її частини заборонено без письмової згоди видавництва. Будь-які спроби порушення авторських прав переслідуватимуться у судовому порядку.

ISBN 978-617-574-236-5

ISBN 978-617-7937-70-7

© Л.С.Бабінець та ін., 2022

© Видавництво «Магнолія 2006», 2022

© Видавець Марченко Т. В., 2022

ЗМІСТ

Список умовних позначень та скорочень	9
Вступне слово редактора (Л.С. Бабінець)	11
I АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТАКТИКИ ЛІКАРЯ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	13
1. Ядерна зброя: як діяти в умовах радіаційної небезпеки? (за ред. Л.С. Бабінець, м. Тернопіль)	13
2. Рекомендації щодо дій у зонах ядерного ураження (Методична рекомендація)	24
3. Методичні рекомендації щодо організації надання закладами охорони здоров'я екстреної медичної допомоги постраждалим внаслідок дії хімічних, біологічних та радіологічних агентів (зброї масового ураження) згідно із наказом МОЗ України від 11.04.2022 р. № 607	33
4. Хімічна зброя: як діяти в умовах небезпеки хімічної атаки? (за ред. Л.С. Бабінець, м. Тернопіль)	38
5. Що має містити індивідуальна тактична аптечка?	45
6. Рекомендації з тактичної допомоги пораненим в умовах бойових дій для медичного персоналу (рекомендації Всеукраїнської ради реанімації та екстреної медичної допомоги, грудень 2021 р.)	52
7. Тимчасова зупинка кровотечі: правила накладання джгута	73
8. Система гемостазу: як «читати» коагуляційні тести. Алгоритм дій у випадку наявності відхилень від норми	78
9. Фактори, що впливають на безпечність антикоагуляції варфарином у хворих з фібриляцією передсердь при підборі дози фармакогенетичним методом (М.Ю. Колесник, Я.М. Михайловський, м. Запоріжжя)	86
10. Перша допомога у військовий час: як діяти?	87
11. Синдром вцілілого: як не картати себе за те, що вдалося врятуватися від війни?	88

12. Синдром відчуття провини за виживання	92
13. Синдром біженця	96
14. Посттравматичний стресовий розлад	98
15. Психогенний амавроз та нижній парапарез у гострому періоді посттравматичного стресового розладу (випадок із практики) (С.І. Шкробот, Р.Б. Насалик, О.І. Герман, м. Тернопіль)	105
16. Особливості змін ментального здоров'я людини та їх корекція в умовах війни (Г.М. Кожина, І.Ф. Терьошина, м. Харків)	109
17. Панічна ситуація і синдром подразненого кишечника (О.І. Криськів, м. Тернопіль)	122
18. Бойова психічна травма (БПТ)	130
19. Невроз	140
20. Обстеження функціональних можливостей осіб, постраждалих від черепно-мозкової травми, для встановлення ефективності реабілітаційних заходів в умовах невизначеності (Л.В. Андріюк, м. Львів)	147
21. Про надання медичної допомоги при критичних ситуаціях, коли «неможливо провести...» та «немає оснащення...» (з досвіду анестезіолога) (В.В. Гнатів, м. Тернопіль)	150

II ВИБРАНІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

ЗАГАЛЬНОЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ

I НЕ ТІЛЬКИ	155
1. Коротка інфографіка масштабних епідемій минулого та порівняння із сучасністю (за ред. Л.С. Бабінець, м. Тернопіль)	155
2. Прогнози поширення коронавірусу	161
3. Що потрібно знати про нові мутації коронавірусу?	164
4. Формування колективного імунітету в часи коронавірусної пандемії	169
5. Етіологічні аспекти коронавірусної хвороби (І.М. Галабіцька, м. Тернопіль)	172

6. Нові інфекційні виклики: мавпяча віспа (І.М. Галабіцька, м. Тернопіль)	190
7. Нові інфекційні виклики: вірусний гепатит у дітей невідомої етіології (Л.С. Бабінець, І.М. Галабіцька, м. Тернопіль)	194
8. Механізм дії нових вакцин від COVID-19 (Л.С. Бабінець, м. Тернопіль, за матеріалами INgenius (ingeniusua.org)	196
9. Що потрібно знати про перші 15 хвилин після введення вакцини?	202
10. Міфи про вакцинацію (Л.С. Бабінець, м. Тернопіль, за матеріалами INgenius (ingeniusua.org)	206
11. Коронавірусна хвороба COVID-19 EBM guidelines (клінічні настанови на засадах доказової медицини)	231
12. Мультисистемний запальний синдром у дітей (mis-c), пов'язаний з інфекцією COVID-19	250
13. Постінфекційні синдроми EBM guidelines (клінічні настанови на засадах доказової медицини)	253
14. Довгострокові симптоми коронавірусної інфекції COVID-19 EBM guidelines (клінічні настанови на засадах доказової медицини)	259
15. Стандарт екстреної медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)»	262
16. Стандарти медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19)»	264
17. Протокол надання реабілітаційної допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою (COVID-19) та реконвалесцентам	305
18. Основні положення «живої» клінічної настанови «Клінічне ведення пацієнтів з COVID-19», 2021	335
19. Особливості відповіді системи медичного обслуговування в Україні на виклики епідемії COVID-19 (Біла книга) (О.К. Толстанов, В.М. Лехан, К.О. Надутий, м. Київ)	447
20. Аналітичний огляд інформаційних джерел щодо глобальної пандемії коронавірусної інфекції COVID-19 (за ред. О.Г. Шекери, м. Київ)	461

21. Динамічне спостереження за пацієнтами, що перенесли коронавірусну хворобу (COVID-19), і реабілітаційні заходи на рівні ПМД: можливе використання світового та європейського досвіду (на основі аналізу літературних джерел) (Л.С. Бабінець, м. Тернопіль)	476
22. Сучасні можливості та проблеми діагностики і терапії міокардиту: про що варто знати сімейному лікарю (І.П. Катеренчук, м. Полтава, Г.В. Осьодло, м. Київ)	490
23. Структурно-функціональний стан серця у хворих похилого віку з ізольованою систолічною артеріальною гіпертензією (С.О. Шейко, м. Кривий Ріг-Дніпро)	504
24. Що потрібно пояснити пацієнту із підвищеним артеріальним тиском в амбулаторній практиці в умовах військового часу (у питаннях і відповідях) (Л.С. Бабінець, м. Тернопіль)	507
25. Проба Мартіне-Кушелєвського як засіб донозологічної оцінки та прогнозування індивідуального здоров'я. Значення артеріальної осцилографії для лікаря загальної практики (Д.В. Вакуленко, Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, С.З. Храбра, Г.Л. Горбатюк, м. Тернопіль)	520
26. Порухення серцевого ритму та провідності у хворих похилого віку з ізольованою систолічною артеріальною гіпертензією (С.О. Шейко, м. Кривий Ріг-Дніпро)	530
27. Дистанційне консультування при первинному зверненні пацієнтів в умовах пандемії коронавірусу SARS-COV-2 (І.О. Боровик, м. Тернопіль)	537
28. Дискусійні питання щодо організації ведення пацієнтів з коронавірусною хворобою: провідні фахівці медичної галузі відповідають на проблемні запитання (за ред. О.Г. Шекери, м. Київ)	545
29. Епідеміологічна ситуація з туберкульозом в умовах невизначеності (огляд літератури) (Л.А. Грищук, м. Тернопіль)	587
30. Принципи ведення пацієнта з ХОЗЛ у час невизначеності (С.С. Рябоконт, м. Тернопіль)	613

31. Тактика ведення дітей на первинному рівні у час невизначеності (Н.Є. Боцюк, м. Тернопіль)	618
32. Співпадіння в часі як один з варіантів несприятливих подій після імунізації:розбір клінічних випадків (Л.А. Волянська, Е.І. Бурбела, м. Тернопіль)	625
33. Раціональне харчування пацієнтів у період пандемії коронавірусної хвороби (Н.І. Корильчук, Б.Т. Корильчук, м. Тернопіль)	630
34. Ураження печінки і підшлункової залози при COVID-19 (К.Ю. Кицай, м. Тернопіль)	644
35. Особливості надання допомоги пацієнтам з хірургічною патологією в поєднанні з коронавірусною інфекцією. Практичний підхід до ведення онкологічних хворих під час пандемії COVID-19 (Б.О. Мігенько, м. Тернопіль)	649
36. Можливості рН-метрії в невизначених умовах: особливості раннього виявлення онкопатології підшлункової залози (І.В. Махніцька, м. Тернопіль)	667
37. Особливості оновленого підходу до лікування діабетичної полінейропатії(за матеріалами американської академії неврології) огляд літератури (С.І. Шкробот, Л.С. Мілевська-Вовчук, В.В. Вовчук, м. Тернопіль)	669
38. Ефективність впливу фізичної терапії у пацієнтів з інсулінозалежним цукровим діабетом на функціональні можливості організму (О.Р. Рибчанська, Н.Р. Макарчук, м. Тернопіль)	677
39. Синдром Гієна-Барре під час пандемії COVID-19 (Х.В. Дуве, С.І. Шкробот, м. Тернопіль)	677
40. Проблеми лікування епілепсії в умовах невизначеності (З.В. Салій, М.І. Салій, С.І. Шкробот, м. Тернопіль)	693
41. Інсульти у вертебробазиллярному басейні. Клініко-патогенетичні варіанти (Н.Т. Шалабай, О.Ю. Бударна, м. Тернопіль)	704
42. Актуальні питання вакцинації та готовності до неї серед медичних працівників в умовах COVID-19	

(О.В. Ільков, П.О. Колесник, А.П. Колесник, О.В. Русановська, Т.Р. Микита, О.О. Сабов, В.В. Калій, м. Ужгород)	714
43. Побічна дія лікарських засобів (лекція) (О.Є. Самогальська, Н.В. Лобанець, м. Тернопіль)	721
44. Оцінка якості життя у хворих на цукровий діабет 2 типу з синдромом діабетичної стопи (Н.Р. Макарчук, Х.М. Сенюк)	732
45. Дискусійні питання щодо клінічних аспектів ведення пацієнтів з коронавірусною хворобою: провідні фахівці медичної галузі відповідають на проблемні запитання (за ред. О.Г. Шекери, м. Київ)	733
46. Ураження кістково-суглобової системи при запальних захворюваннях кишечника (В.М. Ждан, О.А. Кир'ян, М.Ю. Бабаніна, В.Г. Лебідь, Х.Р. Боряк, м. Полтава)	743
47. Сучасний діагностичний підхід до ведення хворого із хворобою Вільсона (В.М. Ждан, О.А. Кир'ян, М.Ю. Бабаніна, Є.М. Кітура, М.В. Ткаченко, м. Полтава)	750
48. Ішемічна хвороба серця і гетерозиготна сімейна гіперхолестеринемія, особливості діагностики і лікування: клінічний випадок (В.М. Ждан, Є.М. Кітура, М.Ю. Бабаніна, Є.М. Кітура, М.В. Ткаченко, І.В. Іваницький, м. Полтава)	756
49. Інфекційні ускладнення у ревматологічних хворих (клінічний випадок) (В.М. Ждан, Є.М. Кітура, М.Ю. Бабаніна, М.В. Ткаченко, Ю.О. Іщейкіна, Г.В. Волченко, м. Полтава)	761
Додаток 1. Управління невизначеністю. Підтримка рекомендованих у зв'язку із COVID-19 моделей поведінки протягом тривалого часу (Лекція за матеріалами ВООЗ, 2021)	765
Додаток 2. Алгоритми надання стаціонарної медичної допомоги при COVID-19	777
Додаток 3. Алгоритми надання амбулаторної медичної допомоги при COVID-19	778

Міністерство охорони здоров'я України
Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського
Асоціація сімейної медицини Тернопільщини

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

*Навчально-методичний посібник
(за редакцією проф. Л.С. Бабінець)*

Підписано до друку 14.07.2022.
Формат 70x 100/16. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний 80 г/м². Друк цифровий.
Умов.-друк. арк. 48,75. Тираж 300 прим.

ПП «Магнолія 2006»
Видавець Марченко Т. В.
м. Львів, 79053, Україна, тел. +38 (050) 370-19-57
e-mail: magnol06@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції: серія ДК № 2534 від 21.06.2006 року, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції: серія ДК № 6784 від 30.05.2019 року, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України.

Надруковано у друкарні видавця Т.В. Марченко